

«ԱՐՑԱԽԲԱՆԿ» ՓԲԸ

2016 թ. երրորդ եռամսյակի

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ

ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (ձև թիվ 5)

Ծանոթագրություն 1.«Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում»

Իրավական դաշտ.

«Արցախբանկ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 1996թ-ին և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն : Բանկը գրանցվել է 1996թ-ի օգոստոսի 14-ին ՀՀ կետրոնական բանկի կողմից թիվ 75 արտոնագրային համարով:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում, իսկ թվով 7 մասնաճյուղեր գտնվում են Երևանում, իսկ 15 մասնաճյուղ ԼՂՀ տարածքում:

Բանկի հիմնական գործունեությունը

«Արցախբանկ» ՓԲԸ-ն ունիվերսալ բանկ է, որը ԼՂՀ և ՀՀ տարածքներում տրամադրում է ժամանակակից բանկային ծառայությունների գրեթե լրիվ տեսականի: ԼՂՀ նախագահի հրամանագրի համաձայն Բանկին վերապահված են նաև հետևյալ լիազորությունները՝ ԼՂՀ կառավարության և այլ պետական մարմինների բանկային սպասարկում, ԼՂՀ պետական բյուջեի սպասարկում: Բանկը օրենքներով և այլ իրավական ակտերով, ինչպես նաև ներքին իրավական ակտերով սահմանված կարգով իրականացնում է հետևյալ ֆինանսական գործառնությունները՝ ընդունում է ցպահանջ և ժամկետային ավանդներ, տրամադրում է առևտրային, սպառողական և հիփոթեքային վարկեր, բացում և վարում է հաշիվներ, այդ թվում՝ այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ, կատարում է դրամական փոխանցումներ, մատուցում է այլ վճարահաշվարկային ծառայություններ, գնում և վաճառում է արժեթղթեր, գնում և վաճառում (փոխանակում) է արտարժույթ, օրենքով սահմանված կարգով իրականացնում է ապահովագրական գործակալի գործառնություններ, իրականացնում է օրենքով չարգելված այլ գործունեություն:

Գործարար միջավայրը

Բանկի գործարար միջավայրը Լեռնային Ղարաբաղի և Հայաստանի Հանրապետություններն (այսուհետ երկուսը միասին՝ նաև Հանրապետություն) են: Չնայած Հանրապետությունում տեղի ունեցած բարեփոխումները զգալի արդյունքներ են տվել մակրոտնտեսական կայունության, տնտեսական գործունեության ազատականացման, շուկայական տնտեսության բնականոն զարգացման համար անհրաժեշտ ինստիտուցիոնալ կառույցների ստեղծման և կայացման ոլորտներում, այդուհանդերձ դեռևս առկա են

Հանրապետության գործարար միջավայրը անկատար և անկայուն դարձնող մի շարք հիմնախնդիրներ/խոչընդոտներ: Հանրապետության տնտեսության ապագա կայունությունը կախված է երկրում իրականացվող՝ շարունակական բնույթ կրող բարեփոխումներից՝ իրավական, ֆիսկալ, դրամավարկային քաղաքականությունների արդյունավետ ընթացքից և զարգացումներից:

Բանկի ղեկավարությունը գտնում է, որ ընթացիկ պայմաններում իրականացվում են համապատասխան միջոցառումներ Բանկի տնտեսական կայունությունն ապահովելու նպատակով:

Կորպորատիվ կառավարում.

ա) Խորհրդի կառուցվածքը, կազմը՝

«Արցախբանկ» ՓԲԸ Խորհուրդը կազմված է խորհրդի նախագահից, նախագահի տեղակալից և 3 անդամներից հետևյալ կազմով՝

Խորհրդի նախագահ՝

Հրաչ-Ներսես Կապրիելյան

Խորհրդի նախագահի տեղակալ՝

Աշոտ Արշակի Գոմցյան

Անդամներ՝

Արդեն Կրիքորի Սելեֆյան

Լևոն Վարազդատի Ղազարյան

Արթուր Ստեփանի Ճորուխյան

բ) Տնօրինության կառուցվածքը, կազմը

«Արցախբանկ» ՓԲԸ Վարչությունը, կազմված է վարչության նախագահից, վարչության նախագահի տեղակալից և 2 անդամներից հետևյալ կազմով՝

Վարչության նախագահ՝

Արթուր Վալենտինի Մխիթարյան

Վարչության նախագահի տեղակալ՝

Վահրամ Բորիսի Բաղդասարյան

Անդամներ՝

Պարույր Համլետի Գրիգորյան

Ռուզան Վալերիկի Խաչատրյան

զ) սեփականության կառուցվածքը

Ըստ ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձ հանդիսանալու հայտանիշի՝

Բանկի կանոնադրական կապիտալի 67 %-ը պատկանում է իրավաբանական անձանց, իսկ մնացած 33 %-ը՝ ֆիզիկական անձանց:

Ըստ ռեզիդենտության հայտանիշի՝

Բանկի կանոնադրական կապիտալի 67%-ը պատկանում է ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, 26.2%-ը՝ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց, իսկ մնացած 6.8%-ը՝ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց:

զ) նշանակալից մասնակիցների անունները

«Արցախբանկ» ՓԲԸ նշանակալից մասնակիցներն են.

	Անուն, հայրանուն, ազգանուն	Մասնակցության չափը,%
1	«Հայաստանի Բիզնեսի Հիմնադրամ» ՓԲԸ	66.27
2	Հրաչ-Ներսես Կապրիելյան	23.18

Բանկի բաժնետերերի քանակը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում կազմել է 10 բաժնետեր:

դ) ղեկավարների վարձատրության քաղաքականությունը

Բանկի ղեկավարների աշխատավարձի նշանակումը, ըստ իրավասության պաշտոնների դրույքաչափերի միջակայքում իրականացնում են՝ Խորհուրդը, Վարչության նախագահը (Վարչությունը)՝ էլնելով աշխատակցի գործունեության արդյունքներից:

Բանկի Խորհրդի իրավասության պաշտոններ են՝

Խորհրդի անդամները, Խորհրդին կից գործող անձնակազմը,

Վարչության նախագահը /Գործադիր տնօրենը/,

Վարչության անդամները,

Բանկի Ներքին աուդիտի անձնակազմը:

Վարչության նախագահի իրավասության պաշտոններն են բանկի այլ պաշտոնները և հաստիքները:

ե) արտաքին աուդիտին վճարները:

Բանկի արտաքին աուդիտի ծառայությունների համար վճարվող գումարի չափը որոշում է Բանկի Խորհուրդը:

Ծանոթագրություն 2. «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը»

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում և ներկայացվում են «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ և ԼՂՀ օրենքների, Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՄ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) կողմից: Ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացվում են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: Ֆինանսական հաշվետվությունների առումով հաշվետու տարի է համարվում հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ը ներառյալը նկատ ժամանակահատվածը:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում են իրական արժեքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չի որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են պատմական արժեքով, բացառությամբ հողի և շինությունների, որոնք ներկայացվում են վերագնահատված արժեքով:

Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ՝ առևտրային նպատակներով պահվող կամ ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես տոկոսային եկամուտ և տոկոսային ծախս՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեզրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել՝ կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Բանկի տուրժերի և տուգանքների գծով ստացվելիք գումարները հաշվեզրվում են եկամուտներին յուրաքանչյուր օր: Հաշվեզրվող գումարի հաշվարկման համար հիմք են հանդիսանում համապատասխան պայմանագրերը:

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հիմնականում ճանաչվում են հաշվեզրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարական և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան:

Չուտ առևտրային եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժույթային

տարբերություններից գոյացող բոլոր եկամուտները և ծախսերը: Չուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից գուտ եկամուտը կամ ծախսը:
 Շահաբաժիններից ստացվող եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

Արտարժույթային գործառնություններ

Արտարժույթով գործարքները հաշվատվում են ՀՀ դրամով՝ կիրառելով գործարքի օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված արժույթային շուկայում ձևավորված միջին փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերագնահատվում են նշյալ միջին փոխարժեքով: Վերագնահատումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես շահույթ կամ վնաս: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք ներկայացված են սկզբնական արժեքով, փոխարկվում են ՀՀ դրամի՝ գործարքի օրվա միջին փոխարժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	30 սեպտեմբեր 2016թ.	31 դեկտեմբեր 2015թ..
ՀՀ դրամ/ԱՄՆ դոլար	474.46	483.75
ՀՀ դրամ/ԵՎՐՈ	530.26	528.69

Հարկային հաշվառում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են այլ համապարփակ եկամտում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են այլ համապարփակ եկամտում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գուղվիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման

պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա: Հետաձգված հարկային ակտիվ ձանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում վճարում է նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ ծախսերում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ կենտրոնական բանկում պահվող միջոցներից (բացառությամբ՝ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկի կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Դրամական միջոցների փաստացի ներհոսքի և/կամ արտահոսքի ձևակերպումը կատարվում է արժույթների անվանական արժեքով՝ պատշաճ կերպով կազմված վճարահաշվարկային փաստաթղթերի հիման վրա:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով :

Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը հիմնված է Լոնդոնի թանկարժեք Մետաղների բորսայի գնանշումների վրա:

Գների տատանումներն արտացոլվում են «թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ եկամուտ» հոդվածում՝ այլ եկամուտներում և ծախսերում:

Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամկետայնությամբ բացված ավանդային հաշիվներ: Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի համապատասխան ներքին իրավական ակտերով սահմանված ժամկետներում: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

Ֆինանսական գործիքներ

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է միայն այն դեպքում, երբ Բանկը դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով: Սովորական բնույթ կրող ձեռքբերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայմանագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսում, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների:

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառյալ առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ.

Այս դատում հաշվառվում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները: Ֆինանսական ակտիվը հաշվառվում է այս դատում, եթե այն ձեռք է բերվում կարճ ժամկետում վաճառքի նպատակով կամ եթե այդպես է որոշվում Բանկի կողմից՝ նշված ակտիվի ձեռք բերման պահին:

Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, երբ.

1) այդպես վարվելը զգալիորեն կնվազեցնի չափման անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանային, եթե կապված ածանցյալ գործիքները համարվեին առևտրական նպատակներով պահվող, իսկ հիմք հանդիսացող ֆինանսական գործիքները հաշվառվեին ամորտիզացված գումարով, ինչպես վարկերը կամ հաճախորդներին և բանկերին տրվող կանխավճարները, կամ պարտքային արժեթղթերի տեսքով թողարկված արժեթղթերը.

2) որոշ ներդրումներ, ինչպես օրինակ կապիտալի գործիքներում կատարված ներդրումները, որոնք փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային քաղաքականության համաձայն հաշվառվում են իրական արժեքով և կառավարչական անձնակազմին հաղորդվում են այդ արժեքով, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, և

3) ֆինանսական գործիքները, ինչպես պարտքային արժեթղթերը, որոնք պարունակում են մեկ կամ ավելի բաղադրիչ ածանցյալ գործիքներ, որոնք էականորեն ազդում են դրամական հոսքերի վրա, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող:

Աձանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրային նպատակներով պահվող, բացի այն դեպքերից, երբ դրանք օգտագործվում են հեջավորման նպատակով: Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներից շահույթը և վնասը արտացոլվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ.

Ֆիքսված մարման ժամկետով ներդրումները դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, երբ Բանկը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել այդ ներդրումները մինչև դրանց մարման ժամկետի լրանալը: Եթե Բանկի կողմից իրականացվում է մարման ժամկետին ոչ մտտ ակտիվների էական գումարի վաճառք, ապա ամբողջ դասը վերադասակարգվում է որպես վաճառքի համար մատչելի: Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած դրանց գծով արժեզրկումից պահուստները:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ներդրումներ.

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Բանկը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով, և որոնք կարող են վաճառվել իրացվելիության կարիքների բավարարման համար, ինչպես նաև տոկոսադրույքներում, փոխարժեքներում կամ բաժնետոմսերի գներում փոփոխությունների դեպքում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած շահույթն ու վնասը վերագրվում են սեփական կապիտալին մինչև ֆինանսական ակտիվի օտարումը կամ արժեզրկումը, որի դեպքում կապիտալում ճանաչված շահույթը կամ վնասը վերաձևակերպվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ամեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ Բանկն իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները:

Ակտիվ ֆինանսական շուկաներում գործող ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին բորսայի փակման պահին այդ ակտիվի գծով գնանշվող գինն է: Եթե գնանշված շուկայական գին առկա չէ, ապա գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնային մոդելների կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով: Հակառակ դեպքում ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները:

Ռեպո և հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր.

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները (ռեպո) դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը (հակադարձ ռեպո) չեն ճանաչվում հաշվապահական հաշվեկշռում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Տրամադրված վարկեր և դեբիտորական պարտքեր

Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ, երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի գումարները նվազեցվում են դրանց գծով ձևավորված պահուստների գումարների չափով:

Ֆինանսական ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստ

Բանկը ակտիվների դասակարգումը և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորումը իրականացվում է ՀՀ օրենսդրության պահանջների համաձայն :Հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ կատարվում են պահուստների ճշգրտումներ համաձայն ՖՀՄՄ-ների:

Վարձակալություն

Գործառնական վարձակալության գծով հաշվեգրված վարձավճարները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս գծային հիմունքով:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության և/կամ արժեզրկումից կուտակված կորուստների տարբերությամբ, բացառությամբ՝ հողի և շինությունների, որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով: Բանկի շենքերը հաշվառվում են իրական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Հողը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով և ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ, հետևաբար չի ամորտիզացվում: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը:

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են օգտակար ծառայության ժամկետում:

Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները հաշվառվում են փաստացի ծախսերի և արժեզրկումից կորուստների տարբերությամբ: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո ակտիվները փոխանցվում են հիմնական միջոցներին և հաշվառվում են մնացորդային արժեքով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում, քանի դեռ պատրաստ չեն օգտագործման համար:

Ակտիվի մաշվածությունը սկսում է հաշվարկվել, երբ այն մատչելի է օգտագործման համար, այսինքն՝ գտնվում է այնպիսի վայրում և վիճակում, որն անհրաժեշտ է կոնկրետ նպատակով ակտիվն օգտագործելու համար: Ակտիվի մաշվածության հաշվարկումը դադարում է ակտիվի՝ որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգելու և ակտիվն ապաճանաչելու ամսաթվերից ամենավաղով:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները՝ ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի Բանկ: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից գուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում :

Հիմնական միջոցների արժեքը փոխհատուցվում է դրանց մաշվածության հաշվեզրման միջոցով: Հիմնական միջոցների մաշվածության հաշվեզրման համար Բանկը սահմանում է հետևյալ նորմերը.

Հիմնական միջոցի անվանումը

- Հողամաս
- Շենքեր և շինություններ
- Գույք և գրասենյակային սարքավորումներ

տարիներ

- չամորտիզացվող
- 30 տարի
- 5 տարի

- Համակարգչային տեխնիկա 3 տարի
- Բանկոմատներ 10 տարի
- Ավտոմատ կառավարման այլ տեխնիկա 5 տարի
- Փոխադրամիջոցներ 5 տարի
- Այլ հիմնական միջոցներ 5 տարի
- Վարձակալված հիմնական միջոցի վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսեր համաձայն գործող պայմանագրի ժամկետների
- Մինչև 50 000 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցներ 1 տարի:

Հիմնական միջոցների մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը, որի համաձայն ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում կատարվում են հավասարաչափ հատկացումներ:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից, արտոնագրերից և նման այլ ակտիվներից:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները կարող են վերանայվել յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Անորոշ օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները չեն ամորտիզացվում, սակայն յուրաքանչյուր տարի գնահատվում են արժեզրկման առումով՝ անհատապես կամ առանձին դրամաստեղծ միավորի համար: Անորոշ օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները յուրաքանչյուր տարի վերլուծվում են՝ հիմնավորելու համար նրանց հաշվառման շարունակականությունը նշված դասում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

Արագամաշ առարկաներ

Արագամաշ առարկաներին վերաբերում են այն ակտիվները, որոնց ծառայության ժամկետը չի գերազանցում մեկ տարին՝ անկախ դրանց արժեքից: Այդ ակտիվների թվին են դասվում՝ պահեստամասերը, սպասարկող սարքավորումները, գործիքները և հարմարանքները, տնտեսական գույքը: Արագամաշ առարկաների արժեքը ծախսագրվում է շահագործման հանձնելու պահին:

Շնորհներ

Ակտիվներին վերաբերող շնորհները ներառվում են այլ պարտավորություններում և կրեդիտագրվում են եկամուտներին գծային մեթոդով՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության և կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկն ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Բացի Բանկի միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Երբ Բանկը գնում է իր բաժնետոմսերը, սեփական կապիտալը նվազեցվում է վճարված գումարի չափով, ներառյալ գործառնությանը բնորոշ բոլոր ծախսերը՝ նվազեցված հարկերով, մինչև գործարքի չեղյալ համարվելը կամ վերաթողարկումը: Երբ գնված բաժնետոմսերը վաճառվում են երրորդ կողմին կամ վերաթողարկվում են, ստացված գումարները ներառվում են կապիտալում: Գնված բաժնետոմսերը հաշվառվում են միջին կշռված արժեքով:

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Մինչև հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթիվը հայտարարված կամ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Ծանոթագրություն 3. «Ձուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ»

<u>Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ</u>	01.01.16-30.09.16	01.07.16-30.09.16	01.01.15-30.09.15	01.07.15-30.09.15
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	14,041	6,877	18,494	10,715
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխատվություններից	6,917,160	2,278,337	6,694,584	2,265,678
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	716,828	241,648	561,710	189,664
Տոկոսային եկամուտ Ռեպո պայմանագրերից և արժույթային սվոպից	370,499	75,003	100,631	63,510
Այլ տոկոսային եկամուտ	3,877	3,877	0	0
<u>Ընդամենը</u>	8,022,405	2,605,742	7,375,419	2,529,567
<u>Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր</u>				
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված ավանդների և վարկերի դիմաց	1,023,353	289,677	798,462	270,903
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	3,623,935	1,242,070	3,618,702	1,210,133
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	0	0		0

Տոկոսային ծախսեր Ռեպո պայմանագրերի դիմաց	455,097	133,900	581,989	136,684
Այլ տոկոսային ծախսեր	0	0	0	0
Ընդամենը	<u>5,102,385</u>	<u>1,665,647</u>	<u>4,999,153</u>	<u>1,617,720</u>
<u>Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ</u>	<u>2,920,020</u>	940,095	<u>2,376,266</u>	<u>911,847</u>

Ծանոթագրություն 4. «Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր»

<u>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ</u>	01.01.16-30.09.16	01.07.16-30.09.16	01.01.15-30.09.15	01.07.15-30.09.15
Դրամարկղային գործառնություններից	90,155	42,003	116,600	19,500
Հաշվարկային ծառայություններից	115,690	38,362	128,821	65,707
Երաշխիքներից, ակրեդիտիվներով գործառնություններից	6,135	1,131	18,040	5,039
Վճարային քարտերի սպասարկումից	99,635	39,297	104,979	34,220
Այլ կոմիսիոն վճարներ	0	0	90	0
Ընդամենը	<u>311,615</u>	<u>120,793</u>	<u>368,530</u>	<u>124,466</u>
<u>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր</u>				

Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կումիսիոն վճարներ	8,453	2,115	11,560	3,906
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ			0	0
Երաշխիքներից, հոծարագրերով, ակրեդիտիվներով, հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով վճարներ	0	0	1,429	0
Այլ կումիսիոն վճարներ			0	0
Ընդամենը	<u>8,453</u>	<u>2,115</u>	<u>12,989</u>	3,906
<u>Ստացված գուտ կումիսիոն և այլ վճարներ</u>	<u>303,162</u>	<u>118,678</u>	<u>355,541</u>	<u>120,560</u>
<u>Եկամուտ շահաբաժիններից</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1,194</u>	<u>0</u>

Ծանոթագրություն 5. «Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից»

<u>Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումներից</u>	01.01.16-30.09.16	01.07.16-30.09.16	01.01.15-30.09.15	01.07.15-30.09.15
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների առք ու վաճառքից գուտ եկամուտ,	129,072	-6,110	94,522	56,664

այդ թվում՝ Աձանցյալներից	129,072	-6,110	79,693	56,664
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	0	0	-7,295	0
Ընդամենը	<u>129,072</u>	<u>-6,110</u>	<u>87,227</u>	<u>56,664</u>
<i>Արտարժույթային գործառնություններից</i>				
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	242,582	86,450	265,601	90,703
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	-125,020	9,078	-101,047	-47,772
Ընդամենը	<u>117,562</u>	<u>95,528</u>	<u>164,554</u>	<u>42,931</u>
<i>Թանկարժեք մետաղների քանկային ստանդարտացված ձույակտորներից և հուշադրամներից</i>				
հուշադրամների առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	34,205	347	-7,800	-5,627
Ընդամենը	<u>34,205</u>	<u>347</u>	<u>-7,800</u>	<u>-5,627</u>
<i>Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից</i>	<u>280,839</u>	<u>89,765</u>	<u>243,981</u>	<u>93,968</u>

Ծանոթագրություն 6. «Այլ գործառնական եկամուտ»

<i>Այլ գործառնական եկամուտ</i>	01.01.16-30.06.16	01.04.16-30.06.16	01.01.15-30.06.15	01.04.15-30.06.15
---------------------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	436,039	134,434	366,808	125,061
Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ	140,921	36,295	246,771	73,684
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	-59,979	852	51,612	51,516
Այլ եկամուտներ	31,905	10,741	22,281	7,503
Ընդամենը	548,886	182,322	687,472	257,764

Ծանոթագրություն 7. «Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ»

<u>Հաճախորդներին տրված վարկերի, փոխառությունների գծով</u>	Ծանոթ. թ.	01.01.16-30.09.16	01.07.16-30.09.16	01.01.15-30.09.15	01.07.15-30.09.15
Սկզբնական մնացորդ	16	2,130,057	0	3,342,537	0
Պահուստին կատարված մասհանումներ		3,774,764	2,447,022	8,598,383	1,504,917
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ		5,392,499	4,217,233	2,618,642	820,571
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		-1,617,735	-1,770,211	5,979,742	684,347
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ		3,001,337	2,567,461	844,901	295,070
Պահուստի օգտագործում		-1,564,909	-843,207	-7,520,075	-944,391
Վերջնական մնացորդ		1,948,749	-45,957	2,647,104	35,025
<u>Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով</u>					

Սկզբնական մնացորդ	17	1,493	0	3,507	3,057
Պահուստին կատարված մասհանումներ					0
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ		259	259	5,000	1,493
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		-259	-259	-5,000	-1,493
Վերջնական մնացորդ		1,234	-259	-1,493	1,564
<i>Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների գծով</i>					
Սկզբնական մնացորդ	18	380	0	0	0
Պահուստին կատարված մասհանումներ					
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ					
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		0	<u>0</u>	0	0
Վերջնական մնացորդ		380	0	0	0
<i>Ընդամենը զուտ մասհանումներ պահուստներին</i>		<i>-1,617,994</i>	<i>-1,770,470</i>	<i>5,974,742</i>	<i>682,854</i>

Ծանոթագրություն 8. «Ընդհանուր վարչական ծախսեր»

Ընդհանուր վարչական ծախսեր	01.01.16-30.09.16	01.07.16-30.09.16	01.01.15-30.09.15	01.07.15-30.09.15
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով*	1,402,062	437,815	1,445,712	449,152

Ծախսեր սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամին հատկացումների գծով	0	0	0	0
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	0	0	96	16
Գործուղման ծախսեր	8,944	2,791	5,906	815
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	142,713	52,433	125,992	38,440
Ապահովագրության ծախսեր	1,500	332	1,356	119
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	21,373	6,948	70,755	24,407
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	121,086	40,270	95,965	.
Առողիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	17,738	8,730	22,800	5,400
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	53,292	17,675	53,043	17,740
Տրանսպորտային ծախսեր	23,234	7,768	24,278	8,746
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ՝ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	93,671	24,212	78,038	24,509
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	15,020	4,182	27,617	6,148
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	12,531	4,244	13,246	3,671
Այլ վարչական ծախսեր	686,528	583,679	156,299	82,879
Ընդամենը	<u>2,599,692</u>	<u>1,191,079</u>	<u>2,121,103</u>	<u>690,804</u>

2016թ սեպտեմբեր 30-ի դրությամբ բանկի շխատակիցների թվաքանակը՝ 506 մարդ:
 Մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափը՝ 316.66 հազ դրամ:

Ծանոթագրություն 9. «Այլ գործառնական ծախսեր»

<u>Այլ գործառնական ծախսեր</u>	01.01.16-30.09.16	01.07.16-30.09.16	01.01.15-30.09.15	01.07.15-30.09.15
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	10,478	1,045	2,030	25
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	12,706	4,030	12,760	4,470
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	24,655	8,082	29,078	8,147
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	257,965	78,748	366,673	119,472
Ավանդների երաշխավորման հիմանդրամին հատկացումներ	41,319	12,000	42,976	14,278
Այլ ծախսեր	58,085	20,706	9,181	3,207
<u>Ընդամենը</u>	<u>405,208</u>	<u>124,611</u>	<u>462,698</u>	<u>149,599</u>

Ծանոթագրություն 10. «Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից գուտ շահույթ/վնաս»

Բանկը վերահսկվող կազմակերպություններում ներդրումներ չունի:

Ծանոթագրություն 11. «Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)»

<u>Շահութահարկի գծով ծախս</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս/հակադարձում	0	0
Հետաձգված հարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)		
<u>Ընդամենը</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Գործող օրենսդրության համաձայն կիրառվող շահութահարկի դրույքաչափը 20% է:

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	Նախորդ ժամանակաշրջան	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթը մինչև հարկումը	2,666,001	-	-4,930,236	-
Շահութահարկ՝ դրույքաչափով		20		20
Չհարկվող եկամուտներ				
Չնվազեցվող ծախսեր				
Շահութահարկի գծով ծախս	0		0	

Ծանոթագրություն 11.1. Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկը

	Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում</i>	0	0	0
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի գծով			
Ստեղծված պահուստների գծով			
Այլ պարտավորությունների գծով	0	0	0
<i>Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում</i>	<i>195,166</i>		<i>195,166</i>
Հիմնական միջոցների գծով	195,166		195,166
Ստեղծված պահուստների գծով			
<i>Չուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն</i>	<i>-195,166</i>	<i>-195,166</i>	<i>-195,166</i>

Ծանոթագրություն 12. «Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ»

<u>Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Հաշվետու ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ հարկումից հետո	880,621	-4,753,478
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ (վնաս)	880,621	-4,753,478
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	221,223	221,223
<u>Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ</u>	4.46	-

Ծանոթագրություն 13. «Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում»

<u>Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Կանխիկ դրամական միջոցներ	981,248	669,724
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	758,726	978,457
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում*	8,076,335	10,369,404
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում**	140,000	220,000
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	9,956,309	12,237,585
Թանկարժեք մետաղների ստանդարտացված ձուլակտորներ	149,027	121,616

Ծանոթագրություն 14. «Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ»

<u>Ընթացիկ հաշիվներ</u>	Հաշվետու Ժամանակաշրջան	Նախորդ Ժամանակաշրջան
ՀՀ բանկերում	105,131	1,495
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում		161,060
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում	152,243	601,767
Հաշվեգրված տոկոսներ		0
<u>Ընդամենը</u>	<u>257,374</u>	<u>764,322</u>
<u>Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ</u>		
ՀՀ բանկերում վարկեր և ավանդներ		
ՀՀ բանկերում այլ		45,614
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում վարկեր և ավանդներ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում այլ	26,255	6,554
Ռեպո պայմանագրեր ՀՀ բանկերի նկատմամբ	802,493	
Հաշվեգրված տոկոսներ	148	
<u>Ընդամենը</u>	<u>828,896</u>	<u>52,168</u>
Զուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	1,086,270	816,490

Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ		
---	--	--

ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում		
վարկեր և ավանդներ	0	0
ոեպո (հետզնման) պայմանագրեր	3,051,424	1,914,404
այլ	74,940	84,973
Հաշվեգրված տոկոսներ	3,052	1,996
Ընդամենը	<u>3,129,416</u>	<u>2,001,373</u>
Զուտ պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	4,215,686	2,817,863

Ծանոթագրություն 15. «Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ»

<u>Պետական արժեթղթեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝	553,105	844,309
զանձապետական պարտատոմսեր	553,105	844,309
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր		
այլ		
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	553,105	844,309

<u>ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր</u>	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>
Ա-/ԱՅ/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի	–	–	–	–
երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	–	–	–	–

կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
այլ	-	-	-	-
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից<Գ -> և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի				
երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ				
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
ավանդային հավաստագրեր				
կապիտալի գործիքներ				
այլ				
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				
երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ				
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
ավանդային հավաստագրեր				
կապիտալի գործիքներ				
այլ				
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթեր	0		0	
<u>Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր</u>				
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի	-	-	-	-
երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
այլ	-	-	-	-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				

Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթեր	0		0	
Ընդամենը առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթեր	0		0	
Ածանցյալ գործիքներ				
ֆյուչերս				
ֆորվարդ				
օպցիոն				
սվոպ				
այլ				
Ընդամենը	0		0	
Ընդամենը առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ	0		0	

Ծանոթագրություն 16. «Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառվածություններ»

Տրված վարկեր և այլ փոխառվածություններ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վարկեր, այդ թվում՝	53,056,718	51,493,738
Հիփոթեքային	9,596,382	11,424,968
Օվերդրաֆտ	4,692,980	8,016,828
Վարկային քարտեր	2,675,757	3,322,213
Ֆակտորինգ	498,607	999,261
Ֆինանսական լիզինգ	0	0
Բանկային երաշխիքներ	0	0

Ածանցյալ գործիքներ	0	0
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	2,368,700	2,179,172
Ընդամենը վարկեր	63,292,762	66,011,212
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	-1,948,749	-2,130,057
Ընդամենը զուտ վարկեր	61,344,013	63,881,155

Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ վարկային պորտֆելում հաճախորդներին տրամադրված արժեգրկված (չաշխատող) վարկերի և փոխատվությունների կառուցվածքը	Հաշվետու ժամանակաշրջանի գումարը/քանակը		Նախորդ ժամանակաշրջանի գումարը/քանակը	
	60,924,062	27,561	63,832,040	36,210
Վարկեր և փոխատվություններ, որից				
արժեգրկված (չաշխատող) վարկեր և փոխատվություններ, այդ թվում՝	5,619,484	2,006	6,181,431	2,361
ժամկետանց	2,946,412	1,536	3,075,036	1,606
վերաձևակերպված*	1,405,581	24	0	0
վերաֆինանսավորված*				
հաշվեգրված տոկոսներ	2,368,700		2,179,172	
Ընդամենը վարկեր	63,292,762		66,011,212	
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	-1,948,749		-2,130,057	

Ընդամենը գուտ վարկեր	61,344,013	63,881,155
----------------------	------------	------------

* Վերաձևակերպված և վերաֆինանսավորված ակտիվների սահմանումը տրված է «Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման կարգում»:

<u>Տրամադրված վարկերի և փոխառվածությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Պետական ձեռնարկություններ	32,477,534	27,867,756
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	6,561,876	8,727,508
խոշոր ձեռնարկություններ	2 885 677	2,314,596
փոքր և միջին ձեռնարկություններ*	3 676 199	6,412,912
Ֆիզիկական անձինք, այդ թվում՝	21,247,852	26,242,925
սպառողական վարկեր	11,651,470	15,166,128
հիփոթեքային վարկեր	9,596,382	11,076,797
Անհատ ձեռնարկատերեր	636,800	993,851
Հաշվեգրված տոկոսներ	2,368,701	2,179,172
Ընդամենը վարկեր	63,292,763	66,011,212
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառվածությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	-1,948,749	-2,130,057
Ընդամենը գուտ վարկեր	61,344,014	63,881,155

* Փոքր և միջին ձեռնարկությունների չափորոշիչները սահմանված են «Փոքր և միջին ձեռնարկատիրության պետական աջակցության մասին» ՀՀ օրենքով:

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ վարկավորման ոլորտների	Հաշվետու ժամանակաշրջան	% հարաբերությունը	Նախորդ ժամանակաշրջան	% հարաբերությունը
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնորսություն	275,807	0.45	568,627	0.89
Հանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում	12,962	0.02	18,875	0.03
Մշակող արդյունաբերություն	1,745,181	2.84	2,161,819	3.38
Էլեկտրականության, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում	989,023	1.61	988,990	1.55
Զրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերամշակում	0	-	0	-
Շինարարություն	2,813,776	4.59	3,331,525	5.22
Առևտուր	2,173,351	3.54	2,896,265	4.53
Փոխադրումներ և պահեստային տնտեսություն, այդ թվում	4,164	0.01	16,135	0.03
Կեցության և հանրային սննդի կազմակերպում	396,923	0.65	431,104	0.67
Տեղեկատվություն և կապ	0	-	2,271	

				0.00
Անշարժ գույքի հետ կապված գործունեություն	0	0.00		-
Մասնագիտական, գիտական և տեխնիկական գործունեություն,	825	0.00	3,924	0.01
Կրթություն	21,740	0.04	35,682	0.06
Առողջապահություն	22,736	0.04	45,517	0.07
Մշակույթ, զվարճություն, հանգիստ	696	0.00	1,161	0.00
Հիպոթեկային վարկեր	9,240,983	15.06	10,679,569	16.72
Սպառողական վարկեր	7,153,089	11.66	10,392,723	16.27
Տնտեսության այլ ճյուղեր	36,492,757	59.49	32,306,968	50.57
Այդ թվում` Հաշվեգրված տոկոսներ	2,368,701		2,179,172	
Ընդամենը	61,344,014		63,881,155	

Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ունի հետևյալ տեսքը

<u>Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	% հարաբերությունը	Նախորդ ժամանակաշրջան	% հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	60,922,111	100.00	63,831,132	100.00
Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ*	1,951		908	0.00
ԲԲԲ-/Բաա3/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների ռեզիդենտներ*	0	-	0	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	2,368,701		2,179,172	
Ընդամենը	63,292,763		66,011,212	

Ծանոթագրություն 17. «Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ»

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

	2016 3-րդ եռ. չցուցակված	2015 չցուցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի կապիտալի գործիքներ	57,207	31,457
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	57,207	31,457
Ներդրումների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	-1,234	1,493
Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	55,973	29,964

Այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումները.

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը	Բաժնեմասը
1. «Արմենիան Քարտ» ՓԲԸ	պլաստիկ քարտերով գործառնություններ	ՀՀ ք. Երևան	21.01.03	12,143	1.25
2. «ԱՔՌԱ Քրեդիտ Ռեփորթինգ» ՓԲԸ	վարկային բյուրո	ՀՀ ք. Երևան	27.11.07	19,314	3.68
3. «ԱրցախՀԷԿ» ԲԲԸ	Էլեկտրաէներգիայի արտադրություն	ԼՂՀ ք.Ստեփանակերտ	15.09.16	24,975	0.23
Ընդամենը				57,207	

Ծանոթագրություն 18. «Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ»

Պետական արժեթղթեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական պարտատոմսեր, այդ թվում՝	6,541,695	5,532,580
գանձապետական պարտատոմսեր	6,541,695	5,532,580
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր		
այլ		
ԲԲԲ-/Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝		
գանձապետական պարտատոմսեր		
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր		
այլ		
ԲԲ+/Բա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, ինչպես նաև վարկանիշ չունեցող		

Երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում		
գանձապետական պարտատոմսեր		
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր		
այլ		
Հաշվեգրված տոկոսներ	17,596	427
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	6,559,291	5,533,007

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի, այդ թվում	–	–	–	–
Երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	–	–	–	–
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	–	–	–	–
ավանդային հավաստագրեր	–	–	–	–
այլ	–	–	–	–
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից<Պ -> և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի, այդ թվում	0		0	
Երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ				
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
ավանդային հավաստագրեր				
այլ				
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի, այդ թվում	2,311,286		2,375,413	
Երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	2,311,286		2,375,413	

կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ		
ավանդային հավաստագրեր		
այլ		
Հաշվեգրված տոկոսներ	348	348
Ընդամենը	2,311,634	2,375,761
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների արժեզրկում (հնարավոր կորուստների պահուստ) (ծանոթ. 7)	-380	-380
Չուտ ներդրումներ մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվներում	8,870,545	7,908,388

Ծանոթագրություն 19. «Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում»

Բանկը չունի ներդրումներ վերահսկվող անձանց կապիտալում:

Ծանոթագրություն 20. «Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ»

Հիմնական միջոցներ

Ծա՛ր Ի՛Շ Ի՛Շ Կ՛ՅձՁԱ	Ծա՞Ր	Բ»Կ՛ն»՛ն	ԾՅՍՅ՛Ի. Ի՛Շ Զ՛Շ ՍՇՇձՁ Կ՛ն	Գույք և գրասենյակային սարքավորումներ	ՕձԷՅ՛Ր՛ՆՅՍ ՇՇձՁ Կ՛ն	ՉՁԷ ՆՇՍ՛Կ. ՍՇՇձՁԿ՛ն	ԾՇՍ՛Կ. ՍՇՇ. · Ի՛ձի Ի՛Շ Զ՛. Կ՛ն՛.	Ի՛Շ ՆՁՅ՛Ր՛ՆՇ Ս՛Կ.ՍՇՇ. Ի՛ձի Ի՛Շ Զ՛. Կ՛ն՛.	Ա՛Կ՛ՅՁՁԱ
---------------------	------	----------	------------------------------	--------------------------------------	------------------------	------------------------	--	--	----------

ԵՒՊՅԻՅ 3 ՆԱՅՈՒ	-								
ՓԿՅՅ ԵՐՈՒՄՅՅ ԵՐՈՒՄՅՅ ԱՅՅ ԵՐՈՒՄՅՅ ԵՐՈՒՄՅՅ ԵՒՊՅՈՒՄՅՅ	212,782	4,562,514	1,050,410	277,861	226,222	363,537	197,806	111,971	7,003,102
ԶԻՅՅ ԵՐՈՒՄՅՅ		202,755	3,753	5,619	428	1,733	4,950		219,238
ՍԻՅՅ ԵՐՈՒՄՅՅ		1,086			37,755				38,841
ԻՅՅ ԵՐՈՒՄՅՅ ԵՐՈՒՄՅՅ			- 5,786	- 22,726		28,317	- 202,755	- 10,847	- 213,797
ԻՅՅ ԵՐՈՒՄՅՅ ԵՐՈՒՄՅՅ									-
ՓԿՅՅ ԵՐՈՒՄՅՅ ԵՐՈՒՄՅՅ ԱՅՅ ԵՐՈՒՄՅՅ ԵՐՈՒՄՅՅ ԻՅՅ ԵՐՈՒՄՅՅ	212,782	4,764,183	1,048,376	260,754	188,895	393,587	0	101,124	6,969,701
ԶԻՅՅ ԵՐՈՒՄՅՅ			5,453	108	44,573	912		120	51,166
ՍԻՅՅ ԵՐՈՒՄՅՅ					20,293				20,293
ԻՅՅ ԵՐՈՒՄՅՅ ԵՐՈՒՄՅՅ			2,107	- 24		- 422			1,661
ԻՅՅ ԵՐՈՒՄՅՅ ԵՐՈՒՄՅՅ									-
ՓԿՅՅ ԵՐՈՒՄՅՅ ԵՐՈՒՄՅՅ ԱՅՅ ԵՐՈՒՄՅՅ ԵՐՈՒՄՅՅ	212,782	4,764,183	1,055,936	260,838	213,175	394,077	0	101,244	7,002,235

í »ñçáóÙ									
Í áõì ³Íí³ÍÙ³ßí³Íá óÄÙáóÝ									-
ØÝ³ óáñ¹Á Ý³ Èáñ¹ Ã³ Û³ Ý³ İ³ ßñç³ ÝÇ ëÍ ½μáóÙ	-	1,810,574	900,856	215,686	155,272	235,025	-	15,550	3,332,962
² í »í³ óáóÙ		34,307	7,272	4,879	6,464	14,794			67,716
Úí ³ ñáóÙ		1			24,959				24,960
ì »ñ³ · Ý³ Ñ³ í áóÙ									-
ì »ñ³ ¹³ ë³ İ³ ñ · áóÙ			- 2,145	- 17,199		19,344		- 3,235	- 3,235
ØÝ³ óáñ¹Á Ý³ Èáñ¹ Ã³ Û³ Ý³ İ³ ßñç³ ÝÇ í »ñçáóÙ	-	1,844,880	905,983	203,366	136,777	269,163	-	12,315	3,372,483
² í »í³ óáóÙ		37,129	6,084	5,196	7,326	13,846		2,251	71,831
Úí ³ ñáóÙ/ ¹áóñë · ñáóÙ					18,354				18,354
ì »ñ³ · Ý³ Ñ³ í áóÙ									-
ì »ñ³ ¹³ ë³ İ³ ñ · áóÙ			1,203	- 24		- 338			

									841
ՕՅ՝ օան՝ Ն՝ Բի՝ յի՝ օո Ա՝ Ս՝ Կ՝ ի՝ Բնչ՝ Կ՝ ի՝ յնչօոՍ		1,882,009	913,270	208,538	125,748	282,671		14,566	3,426,801
Վաճի՝ Ն՝ Բի՝ յի՝ Բե՝ Ս՝ Կ՝ ՝ յն՝ Ա՝ յն									-
Ն՝ Բի՝ յի՝ օո Ա՝ Ս՝ Կ՝ ի՝ Բնչ՝ Կ՝ ի՝ յնչօոՍ	212,782	2,882,174	142,667	52,300	87,426	111,407	0	86,678	3,575,435
Կ՝ Էան՝ Ն՝ Բի՝ յի՝ օո Ա՝ Ս՝ Կ՝ ի՝ Բնչ՝ Կ՝ ի՝ յնչօոՍ	212,782	2,919,303	142,393	57,388	52,118	124,424	0	88,809	3,597,218

Ոչ նյութական ակտիվներ

	Թ՝ Ս՝ Կ՝ ի՝ յն՝ . օ՝ Ս՝ Կ՝ ի՝ յն՝ . յն՝	Է՝ Օ՝ յն՝ Կ՝ յն՝ . ի՝ յն՝ . յն՝	Չ՝ Է՝ Կ՝ յն՝ Կ՝ յն՝ . ՝ յն՝ Կ՝ յն՝	Ի՝ յն՝ Կ՝ յն՝ . Կ՝ յն՝ Կ՝ յն՝ .
Է՝ Կ՝ յն՝ Կ՝ յն՝ . յն՝				
ՕՅ՝ օան՝ Ա՝ Կ՝ Էան՝ Ա՝ Ս՝ Կ՝ ի՝ Բնչ՝ Կ՝ Է՝ Կ՝ յն՝ Կ՝ յն՝	102,826		44,021	1,080
Չ՝ Է՝ Կ՝ յն՝ Կ՝ յն՝			482	
Ի՝ յն՝ Կ՝ յն՝ Կ՝ յն՝ . օոՍ				
Ա՝ յն՝ Կ՝ յն՝ Կ՝ յն՝				

ՉՅՅ օան՝Ա ԿՅ Էան՝ ԱՅ ՍՅ ԿՅ ԻՅ ԲնչՅ ԿՅ Ի »նչաժՍ	102,826		44,503	1,080
Չ Ի »ԷՅ օաժՍ			5,904	
Ի »նՅ ԼՅ ԷՅ ԻՅ ն. ճժՍ	-1,661		-7,996	
ՍԻ Յ նաժՍ				
ՉՅՅ օան՝Ա ՆՅ ԲԻ »Ի ճժ ԱՅ ՍՅ ԿՅ ԻՅ ԲնչՅ ԿՅ Ի »նչաժՍ	101,165		42,410	1,080
Ի ճժԻ Յ Ի Ի ՍՅ ԲԻ Յ Ի ճժ ԱժաժՅ				
ՉՅՅ օան՝Ա ԿՅ Էան՝ ԱՅ ՍՅ ԿՅ ԻՅ ԲնչՅ ԿՅ ԷԻ ԿժաժՍ	54,251		22,188	867
Չ Ի »ԷՅ օաժՍ	4,230		2,549	27
Ի »նՅ ԼՅ ԷՅ ԻՅ ն. ճժՍ				
ՍԻ Յ նաժՍ				
ՉՅՅ օան՝Ա ԿՅ Էան՝ ԱՅ ՍՅ ԿՅ ԻՅ ԲնչՅ ԿՅ Ի »նչաժՍ	58,481		24,737	894
Չ Ի »ԷՅ օաժՍ	4,274		2,613	27
Ի »նՅ ԼՅ ԷՅ ԻՅ ն. ճժՍ	-841		-7,996	
ՍԻ Յ նաժՍ				
ՉՅՅ օան՝Ա ՆՅ ԲԻ »Ի ճժ ԱՅ ՍՅ ԿՅ ԻՅ ԲնչՅ ԿՅ Ի »նչաժՍ	61,914		19,354	921
ԿժաժԻ ՆՅ ԲԻ »Ի ԲԷՅ ՍՅ ԿՅ ն՝ԱժՍ				
ՉՅՅ ԲԻ »Ի ճժ ԱՅ ՍՅ ԿՅ ԻՅ ԲնչՅ ԿՅ Ի »նչաժՍ	39,251		23,056	159
ՍՅ Էան՝ ՆՅ ԲԻ »Ի ճժ ԱՅ ՍՅ ԿՅ ԻՅ ԲնչՅ ԿՅ Ի »նչաժՍ	44,345		19,766	186

Ծանոթագրություն 21. «Այլ ակտիվներ»

Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	102,068	85,238
Ընդամենը	102,068	85,238
Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	0	0
Դեբիտորական պարտքեր մատակարարների գծով	1,079,376	204,787
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	0	0
Կանխավճարներ մատակարարներին	12,131	8,377
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	301,013	271,013
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ		
Ընդամենը	1,392,520	484,177
Այլ ակտիվներ Պահեստ	25,090	20,062
Բռնագանձված գրավ և վաճառքի համար պահվող ակտիվներ	2,274,985	2,388,911
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	4,842	2,880
Այլ ակտիվներ	32,958	10,172
Ընդամենը	2,337,875	2,422,025

Ընդամենը այլ ակտիվներ	3,832,463	2,991,440
-----------------------	-----------	-----------

Ծանոթագրություն 22. «Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ»

<u>Ընթացիկ հաշիվներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ բանկերի	14,709	1,679,642
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի		
Հաշվեգրված տոկոսներ	0	3,827
Ընդամենը	14,709	1,683,469
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ		
ՀՀ կենտրոնական բանկ	0	0
վարկեր *	0	13,062,966
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	8,002,505	7,762,075
այլ	553,539	878,750
Հաշվեգրված տոկոսներ	4,446	74,396
Ընդամենը	8,560,490	21,778,187
Ֆինանսական կազմակերպություններ		
ընթացիկ հաշիվներ	51,713	32,249

վարկեր և ավանդներ	7,125,557	3,778,584
այլ	1,321	4,129
Հաշվեգրված տոկոսներ	40,555	26,179
Ընդամենը պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	15,794,345	27,302,797

Ծանոթագրություն 23. «Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ»

<u>ՀՀ Կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հաշիվներ	663,795	529,122
Ժամկետային ավանդներ*	5,504,242	5,713,791
Այլ	0	0
Հաշվարկված տոկոսներ	46,550	18,667
Ընդամենը	6,214,587	6,261,580
<u>ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ</u>		
Ընթացիկ հաշիվներ	2,559,937	3,452,918
Ժամկետային ավանդներ	10,096,401	6,290,120
Այլ	49,302	36,651
Հաշվարկված տոկոսներ	46,374	35,051

Ընդամենը	12,752,014	9,814,741
<u>Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ</u>		
Ընթացիկ հաշիվներ	727,617	261,286
Ժամկետային ավանդներ	13,719,107	8,873,378
Հաշվարկված տոկոսներ	6,693	6,192
Այլ	0	369
Ընդամենը	14,453,417	9,141,225
<u>ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ</u>		
Ընթացիկ հաշիվներ	88,065	142,469
Այլ	0	0
Ընդամենը	88,065	142,469
<u>ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ</u>		
Ընթացիկ հաշիվներ	4,232,505	4,101,277
Ժամկետային ավանդներ	22,087,020	21,570,053
Այլ	236,136	149,740
Հաշվարկված տոկոսներ	146,443	194,870
Ընդամենը	26,702,104	26,015,940

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		
Ընթացիկ հաշիվներ	757,063	704,902
Ժամկետային ավանդներ	2,182,491	2,599,171
Այլ	10	10
Հաշվարկված տոկոսներ	13,577	12,889
Ընդամենը	2,953,141	3,316,972
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	63,163,328	54,692,927

*ԼՂՀ կառավարության կողմից բանկում ներդրվում են ավանդներ երեք և ավելի երեխաների ծննդյան դեպքում մինչև երեխայի 18 դառնալը ժամկետով: 30.09.16 թ-ի դրությամբ վերոնշյալ ավանդների ընդհանուր գումարը կազմել է 5 392 931 հազ. ՀՀ դրամ

Ժամկետային ավանդներն ըստ հաճախորդների

Ժամկետային ավանդներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Իրավաբանական անձիք	19,084,485	15,200,744
Ֆիզիկական անձիք	24,420,432	24,366,955
Անհատ ձեռնարկատերեր	0	0

Հաճախորդների ընթացիկ և ժամկետային հաշիվների քանակը`

Անվանում	30.09.16թ.
Ընթացիկ հաշիվներ	135,055
Ժամկետային ավանդներ	6,447

Ծանոթագրություն 24. «Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր»

Բանկը արժեթղթեր չի թողարկել:

Ծանոթագրություն 25. «Առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություններ»

Բանկը չունի առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ:

Ծանոթագրություն 26. «Վճարվելիք գումարներ»

Վճարվելիք գումարներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Շահաբաժիններ	9,476	9,476
Ավանդների ապահովագրության գծով	12,000	14,311
Այլ	5,282	13,733
Ընդամենը	26,758	37,520

Ծանոթագրություն 27. «Այլ պարտավորություններ»

Այլ պարտավորություններ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան

Հաշվարկային պարտավորություններ այլ հաշվարկներ գծով	16,927	722,982
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	8,115	34,225
շահութահարկի գծով	0	0
ԱԱՀ-ի գծով	897	1,013
այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	7,218	33,213
սոցիալական ապահովագրության վճարումների գծով	0	0
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի և դրան հավասարեցված վճարների գծով	65,613	85,599
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	38,047	34,125
Այլ	8,336	8,693
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	137,038	885,624

Ծանոթագրություն 27.1 «Հետաձգված հարկային պարտավորություն»

Բանկի հիմնական միջոցների վերագնահատումից առաջացել է հետաձգված հարկային պարտավորություն:

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	195,167	195,167

Ծանոթագրություն 28. «Կանոնադրական կապիտալ»

Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը 30.09.16-ի դրությամբ 11 061 150 հազ դրամ է: Բանկի թողարկված և տեղաբաշխված սովորական բաժնետոմսերի քանակը՝ 221 223, անվանական արժեքը՝ 50 հազ. դրամ:

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում մասնակցության տոկոսային հարաբերությամբ ունեցած չափը	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
Հայաստանի Բիզնես Հիմնադրամ	7,330,150	66.27	Գյուղատնտեսություն, շինարարություն
Հրաչ Կապրիելյան	2,563,800	23.18	
Ոչ նշանակալից մասնակիցներ	1,167,200	10.55	
Ընդամենը	11,061,150	100.0	

Ծանոթագրություն 29. «Սեփական կապիտալի այլ տարրեր»:

Կապիտալի այլ տարրեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Գլխավոր պահուստ	657,233	657,233
Վերագնահատման պահուստ	1,541,377	1,541,377
Զբաղխված շահույթ (վնաս)	40,146	-1,703,176

Ծանոթագրություն 30 Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները

–	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան

Չօգտագործված վարկային գծեր	773,899	907,858
Տրամադրված երաշխիքներ	646,105	895,513
Ընդամենը	1,420,004	1,803,371

Ծանոթագրություն 31. Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով

Բանկի կողմից գործառնական վարձակալությամբ օգտագործվող հիմնական միջոցների ընդհանուր հետհաշվեկշռային արժեքը 30.09.16թ-ի դրությամբ կազմել է 604,116 հազ.դրամ:

Նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը	Արտարժույթին համարժեք դրամով վճարման ենթակա գումարներ	ՀՀ դրամով վճարման ենթակա գումարներ
Մինչև 1 տարի		127,966
1-5 տարի		383,525
5 տարուց ավելի		92,625
Ընդամենը	0	604,116

Ծանոթագրություն 32. «Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ»

Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով բանկի կապակցված կողմեր են համարվում

- բանկի ղեկավարները,
- բանկի կապիտալում նշանակալից մասնակցություն ունեցող անձինք,
- (1) և (2) կետերում նշված անձանց հետ փոխկապակցված ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք:

Բանկը որևէ խմբի անդամ չէ:

<u>Պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Մնացորդը 30 հունիսի դրությամբ	600	279
Եռամսյակի ընթացքում ավելացում	5,948,095	103,195
Եռամսյակի ընթացքում նվազում	-5,944,429	-102,849
Մնացորդը 30 սեպտեմբերի դրությամբ	1,267	625

<u>Պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Մնացորդը 30 հունիսի դրությամբ	878,891	1,010,012
Եռամսյակի ընթացքում ավելացում	1,740,467	485,424
Եռամսյակի ընթացքում նվազում	-869,737	-1,384,540
Մնացորդը 30 սեպտեմբերի դրությամբ	8,161	110,896

<u>Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Մնացորդը 30 հունիսի դրությամբ	4,801,769	3,912,713
Եռամսյակի ընթացքում ավելացում	534,238	843,506

Եռամսյակի ընթացքում նվազում	-496,033	-1,055,119
Մնացորդը 30 սեպտեմբերի դրությամբ	4,839,975	3,701,100
Տոկոսային եկամուտ	148,403	178,904

Բանկի հետ կապված անձանց տրամադրված վարկերը դա բանկի ղեկավարներին և դրանց հետ կապված անձանց տրամադրված վարկերն են:

<u>Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ</u>	<u>Հաշվետու ժամանակաշրջան</u>	<u>Նախորդ ժամանակաշրջան</u>
Մնացորդը 30 հունիսի դրությամբ	5,108,220	5,575,776
Եռամսյակի ընթացքում ստացված գումարներ	2,779,817	13,293,351
Եռամսյակի ընթացքում վճարված գումարներ	-2,749,773	-13,498,553
Մնացորդը 30 սեպտեմբերի դրությամբ	5,138,263	5,370,574
Տոկոսային ծախս	119,114	161,459

Ծանոթագրություն 33. Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ

<u>Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ</u>		<u>Հաշվետու ժամանակաշրջան</u>	<u>Նախորդ ժամանակաշրջան</u>
Բանկի խորհրդին	Աշխատավարձ	19,874,367	19,570,149
	պարգևատրում	3,248,101	

Բանկի գործադիր մարմնին՝	Աշխատավարձ	19,817,584	19,320,881
	պարգևատրում	2,436,709	1,898,735
Բանկի ներքին աուդիտին	Աշխատավարձ	11,976,066	12,399,119
	պարգևատրում	968,354	1,569,620
Ընդամենը		58,321,181	54,758,504

Ծանոթագրություն 34. «Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ»

Ռիսկերի կառավարումն էական գործոն է բանկային ոլորտի համար և Բանկի գործառնությունների կարևոր տարր է: Հիմնական ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, կապված են վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերի հետ:

34.1 Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը հավանականություն է, որ գործարքի մյուս կողմը կխախտի Բանկի հետ կնքած պայմանագրի պայմանները, ինչը բացասաբար կազդի Բանկի շահույթի և (կամ) կապիտալի վրա՝ անկախ այն հանգամանքից գործարքներն արտացոլվում են Բանկի հաշվեկշռում, թե հանդես են գալիս որպես արտահաշվեկշռային հոդված: Ընդ որում, վարկային ռիսկն առաջանում է ցանկացած ժամանակ, երբ միջոցները տրամադրվում են, ներդրվում են կամ այլ կերպ հասանելի են դառնում փոխառուին (գործընկերոջը) և (կամ) պահանջի իրավունք է առաջանում Բանկի համար և (կամ) Բանկը ստանձնում է միջոցների տրամադրման պարտավորություն:

-Վարկային ռիսկը Բանկը տարանջատում է երկու խմբի՝ վարկառուի ռիսկ, պորտֆելային ռիսկ.

Վարկառուի ռիսկը ծագում է այն ժամանակ, երբ պարտապանն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պայմանագրային պարտավորությունները: Նշված ռիսկի կառավարման համար Բանկի խորհրդի կողմից ընդունվել են ընթացակարգեր, որոնք սահմանում են վարկառուի վարկունակության գնահատման համապատասխան չափանիշներ, գրավի գնահատման չափանիշներ, վարկերի/վարկային գործիքների շարունակական վերահսկման և մոնիթորինգի մեխանիզմները: Բանկը շարունակաբար վերահսկում է առանձին վարկերի վիճակը և կանոնավոր կերպով վերազնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը:

Պորտֆելային ռիսկը ծագում է Բանկի վարկային պորտֆելում առկա տնտեսության տարբեր ճյուղերում տեղաբաշխված վարկային ներդրումների չմարման հետևանքով: Պորտֆելային ռիսկը առաջանում է, եթե Բանկի վարկային պորտֆելը հիմնականում կենտրոնացված է տնտեսության որևէ ճյուղում և առկա է տնտեսության տվյալ ճյուղի տնտեսական իրավիճակի վատթարացում:

Բանկի ողջ վարկային պորտֆելը գնահատվում է Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից՝ վարկերի կենտրոնացման և շուկայական ռիսկերի տեսանկյունից՝ համաձայն Բանկում գործող ներքին սահմանաչափերի: Բանկի Ռիսկերի կառավարման վարչությունը ներքին իրավական ակտերով սահմանված պահանջներին համապատասխան ամսական և եռամսյակային պարբերականությամբ Բանկի ղեկավար մարմիններին է ներկայացնում վարկային ռիսկի վերաբերյալ հաշվետվություններ:

Աշխարհագրական կենտրոնացումներ

Բանկի ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների աշխարհագրական կենտրոնացումների վերլուծությունը ունի հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	10,105,336				10,105,336
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	3,858,765	99,191	176,322	81,408	4,215,686
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	553,105			0	553,105
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	61,342,054		1,959	0	61,344,013
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	55,973			0	55,973
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	8,870,545			0	8,870,545
Այլ ակտիվներ	6,543,800		928,858	0	7,472,658
Ընդամենը ակտիվներ	91,329,578	99,191	1,107,139	81,408	92,617,316
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	1,419,091		913	0	1,420,004
Պարտավորություններ					

Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	15,793,912	434		0	15,794,346
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	45,965,354	69,389	16,540,106	588,479	63,163,328
Այլ պարտավորություններ	358,786		176	0	358,962
Ընդամենը պարտավորություններ	62,118,052	69,823	16,540,282	588,479	79,316,636
<i>Զուտ դիրք</i>	<i>29,211,526</i>	<i>29,368</i>	<i>-15,433,143</i>	<i>-507,071</i>	<i>13,300,680</i>

Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	11,917,465				11,917,465
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	2,989,764	218,244	222,323	26,754	3,457,085
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	1,624,126			0	1,624,126
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	63,820,686		1,891	0	63,822,577
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	29,965			0	29,965
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	8,477,841			0	8,477,841
Այլ ակտիվներ	6,648,954	54,629	3,748	48,076	6,755,407
Ընդամենը ակտիվներ	95,508,801	272,873	227,962	74,830	96,084,466
Վարկային ոլիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	1,097,797			1,053	1,098,850
Պարտավորություններ					

Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	30,039,092	326		0	30,039,418
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	41,584,765	6,678	888,726	11,230,420	53,710,589
Այլ պարտավորություններ	498,771			91	498,862
Ընդամենը պարտավորություններ	72,122,628	7,004	888,726	11,230,511	84,248,869
Զուտ դիրք	23,386,173	265,869	-660,764	-11,155,681	11,835,597

ՏՀԶԿ* Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպություն:

Առ 30.09.16. ՀՀ տարածքում տեղաբաշխված վարկերի կառուցվածքը ըստ մարզերի ունի հետևյալ տեսքը:

Երևան	8,026,390
Արագածոտնի մարզ	69,520
Արարատի մարզ	294,488
Արմավիրի մարզ	100,761
Գեղարքունիքի մարզ	25,969
Լոռու մարզ	1,897,566
Կոտայքի մարզ	203,175
Շիրակի մարզ	19,159
Սյունիքի մարզ	17,092
Վայոց Ձորի մարզ	26,851

Տավուշի մարզ	12,672
ԼՂՀ	50,646,432
Ընդամենը	61 340 075

Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվների վերլուծությունը ըստ տնտեսության սեգմենտների և ռիսկայնության ունի հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ							
	Ստանդարտ/ ռիսկային		Ոչ չստանդարտ/ ռիսկային		Ոչ ստանդարտ/Միջին ռիսկային		Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային		Անհուսալի	
	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը
Վարկեր, այդ թվում՝	57,071,743	26,375	920,913	1,300	3,138,705	413	212,583	301	4,611,620	2,941
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնորսություն	239,282	60	19,938	10	6,740	3	9,847	5	470,060	51
Հանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում	10,161	1	2,801	2	-	-	-	-	12,724	1
Մշակող արդյունաբերություն	1,645,752	47	16,844	5	77,986	5	4,529	2	471,333	36

	21,740	3		-	-				-	
Առողջապահություն	22,736	3	-	-	-	-	-	-	2,683	2
Մշակույթ, զվարճություն, հանգիստ	-	-	696	1	-	-	-	-	7,793	2
Հիպոթեկային վարկեր	8,531,753	1,293	394,352	65	203,187	48	111,691	35	1,288,747	212
Սպառողական վարկեր	6,542,795	24,763	379,879	1,198	157,486	339	72,929	251	363,820	2,440
Տնտեսության այլ ճյուղեր	36,466,342	54	5,867	3	17,696	3	2,852	2	591,515	8
Դեբիտորական պարտքեր	1,300,718	649	526	22	34	5	31	14	3 117 137	1203
Ինվեստիցիոն արժեթղթեր	74 593	27771								
Հետհաշվեկշռային հոդվածներ, այդ թվում՝	1,386,807	6,517	1,489	85	319	10	8,130	12	889	11
Երաշխիքներ	623,682	10	-	-	-	-	8,062	1	-	-
ակրեդիտիվներ										

Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Զաշխատող ակտիվներ							
	Ստանդարտ/ ռիսկային		Նսկվող/ Ռիսկային		Ոչ ստանդարտ/Միջին ռիսկային		Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային		Անհուսալի	
	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը
Վարկեր, այդ թվում՝	59,196,927	34,486	1,324,194	1,462	3,046,559	549	313,474	359	7,768,128	2,663
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնորսություն	454,440	105	92,914	19	15,145	5	6,128	4	490,636	48
Հանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում	17,304	2	-	-	1,571	1	-	-	32,482	2
Մշակող արդյունաբերություն	2,079,514	66	44,174	6	29,979	2	8,152	2	516,161	33
Էլեկտրականության, գազի, ջրի և լավորակ օդի մատակարարում	988,990	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերամշակում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Շինարարություն	935,193	22	30,407	2	2,362,649	6	3,276	1	2,408,031	29
Առևտուր	2,540,673	168	145,037	11	143,616	14	66,939	15	710,723	123
Փոխադրումներ և պահեստային տնտեսություն, այդ թվում՝	11,244	5	3,601	1	1,290	1	-	-	134,182	6
Կեցության և հանրային սննդի կազմակերպում	405,997	27	6,414	1	2,096	1	16,683	3	568,477	16

Տեղեկատվություն և կապ	-	-	2,186	1	-	-	-	-		
Ֆինանսական և ապահովագրական գործունեություն	-	-	-	-	-	-	-	-	24,006	5
Անշարժ գույքի հետ կապված գործունեություն	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Մասնագիտական, գիտական և տեխնիկական գործունեություն	3,924	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Կրթություն	35,682	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Առողջապահություն	45,517	3	-	-	-	-	-	-	4,767	2
Մշակույթ, զվարճություն, հանգիստ	1,161	1	-	-	-	-	-	-	10,361	4
Հիպոթեկային վարկեր	9,799,945	1,396	495,288	83	287,020	44	97,317	29	936,942	153
Սպառողական վարկեր	9,611,010	32,600	479,643	1,335	199,056	474	103,013	303	637,298	2,234
Տնտեսության այլ ճյուղեր	32,266,333	86	24,531	3	4,138	1	11,966	2	1,294,062	8
Դեբիտորական պարտքեր	467,687	550	164	13	154	9	94	15	-	-
Ինվեստիցիոն արժեթղթեր	50,439	872								
Հետհաշվեկշռային հոդվածներ, այդ թվում՝	1,659,509	6,827	68,270	128	413	24	122	13	297	15
երաշխիքներ	818,915	9	48,714	2	-	-	-	-	-	-
ակրեդիտիվներ										

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ըստ տարածաշրջանների և ռիսկայնության ունի հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ	Չաշխատող ակտիվներ			
	Ստանդարտ / Ռչ ռիսկային	Հսկվող Ռիսկային	/	Ռչ ստանդարտ / Միջին ռիսկային	Կասկածելի / Բարձր ռիսկային

Վարկեր, այդ թվում					
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	57,069,494	920 913	3 138 705	207 729	4,611,619
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին	290			4,854	
(Ռուսաստան)	290			4,854	
(Ուկրաինա)					
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին	1,959	-	-	-	-
(Շվեյցարիա)	1,959				
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին, այդ թվում					
5. Ընդամենը	57 071 742	920,913	3,138,705	212,583	4,611,619

Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ	Չաշխատող ակտիվներ			
	Ստանդարտ / Ոչ ռիսկային	Հսկվող Ռիսկային /	Ոչ ստանդարտ / Միջին ռիսկային	Կասկածելի / Բարձր ռիսկային	Անհուսալի
Վարկեր, այդ թվում					
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	59,196,025	1,324,194	3,046,559	313,474	7,768,128
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին	-				
(Ռուսաստան)	-				
(Ուկրաինա)					
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին	902	-	-	-	-
(Շվեյցարիա)	902				
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների					

ռեզիդենտներին, այդ թվում					
5. Ընդամենը	59,196,927	1,324,194	3,046,559	313,474	7,768,128

չաշխատող վարկեր / ընդհանուր վարկեր	6.96%
չաշխատող վարկերի պահուստ / ընդհանուր կապիտալ	10.18%
վարկերի գծով պահուստաֆոնդ / ընդհանուր վարկեր	3.14%
հնարավոր կորուստների պահուստ վարկերի գծով / չաշխատող վարկեր	45.06%
(դուրսգրումներ – փոխհատուցումներ) / միջին ընդհանուր վարկեր	2.39%
վարկային ռիսկով ճշգրտված զուտ տոկոսային մարժա = (տոկոսային եկամուտ- տոկոսային ծախսեր – վարկերի գծով կորուստ)/վարկային ներդրումներ	7.33%
խոշոր փոխառություններ / կապիտալ	42.51%

342.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Շուկայական ռիսկը հավանականություն է, որ շուկայական գների (տոկոսադրույքներ, արտարժույթի փոխարժեքներ, բաժնային գործիքների գներ և այլն) տատանումը բացասական ազդեցություն կունենա Բանկի կապիտալի և/կամ շահույթի վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկը հավանականություն է, որ շուկայական տոկոսադրույքների անցանկալի տեղաշարժերը բացասական ազդեցություն կունենան Բանկի կապիտալի և/կամ շահույթի վրա:

Բանկում տոկոսադրույքների փոփոխության ռիսկի չափումը կատարվում է ակտիվների և պարտավորությունների վերադարձելիության ժամկետի ճեղքվածքի հաշվարկման (GAP-վերլուծություն) և դյուրացիայի մոդելի միջոցով:

Արտարժույթային ռիսկը հավանականություն է, որ արժույթի փոխարժեքի տատանումները բացասական ազդեցություն կունենան Բանկի կապիտալի և/կամ շահույթի վրա: Վերաբերում է ինչպես առևտրային, այնպես էլ վարկային գործառնություններին:

Բանկի արտարժութային ռիսկի զսպման նպատակով Բանկի յուրաքանչյուր արտարժույթի և արտարժույթների արժութային դիրքերի համար գործում են ներքին սահմանաչափերը: Բանկում արտարժութային ռիսկի չափումը կատարվում է ակտիվների և պարտավորությունների վերադարձելիության ժամկետի ճեղքվածքի հաշվարկման (GAP-վերլուծություն) և VAR մոդելի միջոցով: Բանկում տոկոսադրույքների փոփոխության ռիսկի չափումը կատարվում է ակտիվների և պարտավորությունների վերադարձելիության ժամկետի ճեղքվածքի հաշվարկման (GAP-վերլուծություն) և դյուրացիայի մոդելի միջոցով:

Արտարժույթի ռիսկ

Բանկի կողմից ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	7,268,911	2,766,163	70,262	10,105,336
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	3,857,177	339,835	18,674	4,215,686
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	553,105	0	0	553,105
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	27,956,690	33,387,323	0	61,344,013
Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվներ	55,973	0	0	55,973
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆին. ակտիվներ	7,207,468	1,663,077	0	8,870,545
Այլ	6,601,640	871,018	0	7,472,658
Ընդամենը ակտիվներ	53,500,964	39,027,416	88,936	92,617,316
Պարտավորություններ	0	0	0	
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	15,526,519	267,488	339	15,794,346

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	24,384,538	38,762,017	16,773	63,163,328
Այլ պարտավորություններ	358,079	883	0	358,962
Ընդամենը պարտավորություններ	40,269,136	39,030,388	17,112	79,316,636
<i>Զուտ դիրք</i>	<i>13,231,828</i>	<i>-2,972</i>	<i>71,824</i>	<i>13,300,680</i>

Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ

Ակտիվներ	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	7,395,497	4,939,727	29,647	12,364,871
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	1,919,953	876,218	21,692	2,817,863
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	844,309	0	0	844,309
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	22,380,899	41,500,256	0	63,881,155
Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվներ	29,964	0	0	29,964
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆին. ակտիվներ	6,180,987	1,727,401	0	7,908,388
Այլ	7,163,594	8,767	0	7,172,361
Ընդամենը ակտիվներ	45,915,203	49,052,369	51,339	95,018,911
Պարտավորություններ	0	0	0	
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	12,169,007	15,132,927	864	27,302,798
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	24,201,013	30,835,131	5,074	55,041,218
Այլ պարտավորություններ	1,104,264	14,047	0	1,118,311
Ընդամենը պարտավորություններ	37,474,284	45,982,105	5,938	83,462,327
<i>Զուտ դիրք</i>	<i>8,440,919</i>	<i>3,070,264</i>	<i>45,401</i>	<i>11,556,584</i>

* Բանկի <I խմբի արտարժույթի> կազմում ընդգրկված են հետևյալ արտարժույթները՝ ԱՄՆ-ի դոլարը, Էվրոն, անգլիական ֆունտ ստեռլինգը, շվեյցարական ֆրանկ, կանադական դոլար, ավստրալիական դոլար, բանկային ոսկին:

** Բանկի <II խմբի արտարժույթի> կազմում ընդգրկված են հետևյալ արտարժույթները՝ ռուսական ռուբլին, վրացական լարին, ուկրաինական գրիվնյան:

Բանկի կողմից ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների տեսակների.

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների տեսակները	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Տյուչերսային գործիքների գծով				
-պարտավորություններ	0	0	0	0
պահանջներ	0	0	0	0
Տորվարդային գործիքների գծով				0
պարտավորություններ	0	0	0	0
-պահանջներ	0	0	0	0
Օպցիոնների գծով				0
պարտավորություններ	0	0	0	0
պահանջներ	0	0	0	0
Սվոպերի գծով				0
-պարտավորություններ	0	0	0	0
-պահանջներ	0	0	0	0

նկատման, այդ թվում												
վարկեր	-	-								-		
ավանդներ	-	-				-						
հետգնման պայմանագրեր	3,857,117		-									
Հաճախորդներին տրված վարկեր, փոխառվածություններ, այդ թվում	3,599,859	1,039,992	5,356,811	1,024,242	4,027,100	2,819,922	6,794,098	8,525,003	5,059,799	17,902,972	3,119,051	2,075,165
վարկեր	3,569,514	1,039,992	5,285,359	1,024,242	3,935,324	2,819,922	6,650,892	8,525,003	4,900,472	17,902,972	3,119,051	2,075,165
ավանդներ												
ֆատկոր		-			91,776							

պարտք. գործիքներ	553,105											
ավանդային հավաստագրեր												
կապիտալի գործիքներ												
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	-	-	128,555	-	584,372	351,523	245,344	903,258	990,409	4,886,401	780,684	-
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ												
Ընդամենը	8,010,141	1,297,306	5,485,366	1,024,242	4,611,472	3,171,446	7,039,442	9,428,260	6,050,208	22,789,373	3,899,734	2,075,165

Պարտավորություններ և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում վարկեր	12,137,489	429	29,327	119,116	48,371	57,176	232,260	84,820	1,542,204	-	921,870	-
ավանդներ	13,635	-	29,327	-	48,371	-	131,848	-	1,542,204	-	921,870	-
ֆատկորինգ	4,116,903	429	-	119,116	-	57,176	100,412	84,820	-	-	-	-
լիզինգ												
հետզման պայմանագրեր	8,006,951											
արժույթային սվոպ												
այլ												
Պարտավորություն				1,574,98	1,758,335	8,556,5	5,312,30	7,987,07		15,27		2,247,9

ուններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում	845,547	664,423	1,502,896	0		86	6	9	4,662,308	6,867	4,111,232	08
ավանդներ	845,547	664,423	1,502,896	1,574,980	1,758,335	8,556,586	5,312,306	7,987,079	4,662,308	15,276,867	4,111,232	2,247,908
հետգնման պայմանագրեր												
արժույթային սվոպ												
Այլ												
Ներգրաված այլ միջոցներ												
Ընդամենը	12,983,035	664,852	1,532,222	1,694,097	1,806,706	8,613,762	5,544,566	8,071,900	6,204,512	15,276,867	5,033,102	2,247,908
Զուտ դիրք	-			-	2,804,766	-5,442,31	1,494,87	1,356,36	-	7,512	-1,133,36	-

	4,972,894	632,453	3,953,143	669,855		7	6	1	154,305	,506	8	172,743
--	-----------	---------	-----------	---------	--	---	---	---	---------	------	---	---------

Բանկի կողմից ներկայացվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքները.

Հոդվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ		Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի տոկոսադրույքներ	
	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ
	%	%	%	%
Ակտիվներ				
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում				
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝ միջբանկային վարկեր				
միջբանկային ռեպո	7.5		10.24	
միջբանկային տոկոսային սվոպ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	16.39	13.02	17.78	13.23
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր				
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	9.74		12.34	
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	9.28	8.44	8.49	7.68
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	12.68	8.08	12.41	9.06

Պարտավորություններ բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի զծով			
--	--	--	--

34.3. Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը հավանականություն է, որ Բանկը բավարար իրացվելի միջոցներ չի ունենա պարտավորությունները ժամանակին մարելու համար: Կարող է հանդես գալ երկու եղանակով՝ միջոցների ներգրավման անհնարինություն և ակտիվների իրացվելիության ռիսկ: Բանկում իրացվելիության կառավարման նպատակն է ստեղծել այնպիսի ֆինանսական կարողությունների ամբողջություն, որը հնարավորություն կտա առանց լուրջ հիմնախնդիրների բավարարելու բոլոր տեսակի կրեդիտորների, ավանդատուների և այլ հաճախորդների օրինական դրամական պահանջները, որոնք կարող են արտացոլված լինել Բանկի հաշվեկշռային և հետհաշվեկշռային հոդվածներում, ինչպես նաև այս ամենի հետ մեկտեղ ապահովել շահութաբերության հնարավոր առավելագույն մակարդակ:

Բանկում իրացվելիության ապահովման և իրացվելիության ռիսկի արդյունավետ կառավարման նպատակով իրականացվում է ակտիվների և պասիվների փոխհամաձայնեցված կառավարում, ապահովելով բավարար բարձր իրացվելի ակտիվների առկայություն, ռեսուրսների կայունություն, ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքների ընդունելի սահմանաչափեր, միջոցներ ներգրավելու հնարավորություններ, ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքային դիվերսիֆիկացիայի ապահովում, իրացվելիության և շահութաբերության օպտիմալ հարաբերակցության ապահովում:

Բանկը ձգտում է ակտիվորեն պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածքը, որը ներառում է այլ բանկերից և միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված երկարաժամկետ ու կարճաժամկետ վարկերը, հիմնական իրավաբանական անձանց և անհատների ավանդները: Բանկը ձգտում է ապահովել բարձր իրացվելի ակտիվների բազմազանեցված պորտֆել՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ ու հեշտությամբ բավարարելու նպատակով:

Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից իրականացվում են կանոնավոր սթրես-թեստեր շուկայի սովորական ու արտասովոր պայմանները հաշվի առնող տարբեր սցենարների տեսանկյունից:

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Փոփոխվող տոկոսադրույքներն		19,572		2,715	1,860	3,665	40,577	119,528		187,917
Տիրսված տոկոսադրույքներն	1,671,309	2,287,067		16,227,545	7,103,712	14,829,821	26,127,238	5,373,470		73,620,162
Անտոկոս		689	13,191,085	156,825	195,606	422,643	319,876	583,904	3,938,608	18,809,236
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			666,265	12,257,157	104,916	321,817	1,529,760	914,431		666,265
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝			9,580,521	4,475,861	10,304,014	13,280,285	19,728,632	5,794,014	-	9,580,521
ցլահանջ ավանդներ			9,070,576							9,070,576
Ժամկետային ավանդներ	-	-	224,497	4,475,861	10,304,014	13,280,285	19,728,632	5,794,014		224,497
այլ			285,448							285,448

Փոփոխվող տոկոսադրույքներն							2,693	17,855		20,548
Ֆիքսված տոկոսադրույքներն			6,146,514	16,159,798	10,213,763	13,602,102	21,255,699	6,690,590	9,476	74,077,942
Անտոկոս			4,449,759	573,220	195,167					5,218,146
Զուտ իրացվելիության ձեռքբերում	1,671,309	2,307,328	2,594,812	(345,933)	(3,107,752)	1,654,027	5,229,299	(631,543)	3,929,132	13,300,679
Այդ թվում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I խմբի արտարժույթով	1,529,289	1,371,706	503,679	1,739,043	(5,938,037)	(150,008)	2,848,324	(508,076)	-	1,395,920
II խմբի արտարժույթով	-	-	71,825	-	-	-	-	-	-	71,825
փոփոխվող տոկոսադրույքների համար	-	19,572	-	2,715	1,860	3,665	37,884	101,673	-	167,369
Ֆիքսված տոկոսադրույքների համար	1,671,309	2,287,067	(6,146,514)	67,747	(3,110,051)	1,227,719	4,871,539	(1,317,120)	(9,476)	(457,780)
Կուտակային իրացվելիության ձեռքբերում			2,594,812	2,248,879	(858,873)	795,154	6,024,453	5,392,911	9,322,043	13,300,679

Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ

Հոդվածի անվանումը	Զաշխատող		Մարմանը մնացել է					Անժամկետ	Ընդամենը	
	Ժամկետանց	Ժամկետային	ցայսօր	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի			5 տարուց ավելի
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում			12,017,585						220,000	12,237,585
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			828,611	1,919,246					70,007	2,817,864
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	1,616,870	3,212,870		19,208,485	5,338,324	5,417,261	23,396,026	5,691,320		63,881,155
Արժեթղթեր, այլ թվում										-
առևտրային նպատակով պահվող							844,308			844,308

վաճառքի համար մատչելի									29,964	29,964
մինչև մարման ժամկետը պահվող			776	24,914		18,634	16,664			60,988
ռեպո համաձայնագրով վաճառված			191,340		1,263,745		5,291,879	1,100,436		7,847,400
Այլ պահանջներ		566	3,284,834	26,529	30,500	84,000	63,500		3,848,470	7,338,399
Պայմանագրային պահանջներ**										-
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	1,616,870	3,213,436	16,323,146	21,179,174	6,632,569	5,519,895	29,612,377	6,791,756	4,168,441	95,057,663
Այդ թվում										-
I խմբի արտարժույթով	1,396,229	2,106,583	5,854,757	13,793,314	3,450,236	2,460,241	19,086,072	2,461,463		50,608,895
II խմբի արտարժույթով			51,338							51,338
Այդ թվում										-
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով	33	41,519		969	538	1,158	13,938	54,498		112,653
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	1,616,8	3,171,3		21,099,862	6,601,531	5,411,581	28,963,558	4,009,333		70,874,053

	37	51								
<i>Անտոկոս</i>		566	16,323,146	78,343	30,500	107,156	634,881	2,727,925	4,168,441	24,070,958
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			2,699,062	21,575,806	197,451	266,838	1,503,981	1,059,659		27,302,797
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում			9,999,429	10,080,215	4,468,105	9,919,607	13,625,042	6,948,820	-	55,041,218
ցպահանջ ավանդներ			9,554,290							9,554,290
ժամկետային ավանդներ	-	-	258,369	10,080,215	4,468,105	9,919,607	13,625,042	6,948,820		45,300,158
այլ			186,770							186,770
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով										-
Այլ պարտավորություններ			1,108,834						9,476	1,118,310
Այդ թվում Պայմանագրային պարտավորություններ**				34,462	31,698	63,397	429,411	141,974		700,942

Պարտավ

I խմբի արտարժույթով	1,396,229	2,106,583	1,955,555	(6,435,258)	8,390	(4,472,582)	10,188,797	(120,927)	-	4,626,787
II խմբի արտարժույթով	-	-	45,399	-	-	-	-	-	-	45,399
փոփոխվող տոկոսադրույքների համար	33	41,519	-	969	538	1,158	11,571	39,972	-	95,760
ֆիքսված տոկոսադրույքների համար	1,616,837	3,171,351	(7,417,989)	(9,431,454)	1,935,975	(4,774,864)	13,836,902	(3,984,620)	-	(5,047,862)
Կուտակային իրացվելության ճեղքվածք			2,515,821	(7,961,026)	(5,994,013)	(10,660,564)	3,822,790	2,606,067	6,765,032	11,595,338

* 'Խոշոր' պարտավորություններ՝ տողում լրացվում են բոլոր այն պարտատերերի նկատմամբ բանկի պարտավորությունների (ներառյալ՝ տոկոսագումարները) գումարները, որոնց անհատական պահանջների հանրագումարները բանկի նկատմամբ գերազանցում են բանկի ընդհանուր պարտավորությունների 5% սահմանաչափը՝ առանց հաշվի առնելու փոխկապակցվածությունը:

** 'Պայմանագրային պահանջներ' տողում լրացվում են դեռևս չհաշվեգրված (հաշվեկշռում կամ հետհաշվեկշռում չարտացոլված), սակայն պայմանագրով նախատեսված ստացվելիք բոլոր գումարները (այդ թվում՝ տոկոսագումարները)՝ ըստ պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետների:

*** 'Պայմանագրային պարտավորություններ' տողում լրացվում են դեռևս չհաշվեգրված, սակայն պայմանագրով նախատեսված վճարվելիք բոլոր գումարները (այդ թվում՝ տոկոսագումարները)՝ ըստ պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետների:

Ծանոթագրություն 35. «Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն»

Ընդհանուր կապիտալի և Ն1 նորմատիվի ցուցանիշները առ 30 սեպտեմբեր 2016թ.

Ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափը	12,723,384	12,928,266	12,296,954
ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	5,000,000	5,000,000	5,000,000
Ն1(%)	27.53%	28.71%	28.07%
ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	12	12	12
ամսաթիվը	31/07/16	31/08/16	30/09/16

Հաշվետու ժամանակաշրջանում բանկը չի խախտել կապիտալի մակարդակի համար սահմանված նորմատիվային պահանջները :

Ծանոթագրություն 36. «Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք»

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով: Սովորական բնույթ կրող ձեռք բերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայմանագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սմբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող

Ֆինանսական գործիքների:

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառված նաև առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունվետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ, վարկեր և դեբիտորական պարտքեր, վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ: Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Բանկի ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները: Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է անհրաժեշտության և հնարավորության դեպքում՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո:

Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Այս կատեգորիայում հաշվառվում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները: Ֆինանսական ակտիվը հաշվառվում է այս կատեգորիայում, եթե այն ձեռք է բերվում կարճ ժամկետում վաճառքի նպատակով կամ եթե այդպես է որոշվում ղեկավարության կողմից նշված ակտիվի ձեռք բերման պահին:

Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, երբ.

-Այդպես վարվելը զգալիորեն կնվազեցնի չափման անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանային, եթե կապված ածանցյալ գործիքները համարվեին առևտրական նպատակներով պահվող, իսկ հինք հանդիսացող ֆինանսական գործիքները հաշվառվեին ամորտիզացված գումարով, ինչպես վարկերը կամ հաճախորդներին և բանկերին տրվող կանխավճարները, կամ պարտքային արժեթղթերի տեսքով թողարկված արժեթղթերը:

-Որոշ ներդրումներ, ինչպես օրինակ կապիտալի գործիքներում կատարված ներդրումները, որոնք փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային քաղաքականության համաձայն հաշվառվում են իրական արժեքով և կառավարչական անձնակազմին հաղորդվում են այդ արժեքով, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, և Ֆինանսական գործիքները, ինչպես պարտքային արժեթղթերը, որոնք պարունակում են մեկ կամ ավելի բաղադրիչ ածանցյալ գործիքներ, որոնք էականորեն ազդում են դրամական հոսքերի վրա, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր

Ֆիքսված մարման ժամկետով արժեթղթերը դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, երբ Բանկը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել այդ ներդրումները մինչև դրանց մարման ժամկետի լրանալը: Եթե Բանկի կողմից իրականացվում է մարման ժամկետին ոչ մոտ ակտիվների էական գումարի վաճառք, ապա ամբողջ դասը վերադասակարգվում է որպես վաճառքի համար մատչելի: Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած դրանց գծով արժեզրկումից պահուստները:

Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր

Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ներդրումներ

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Բանկը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով, և որոնք կարող են վաճառվել իրացվելիության կարիքների բավարարման համար, ինչպես նաև տոկոսադրույքներում, փոխարժեքներում կամ բաժնետոմսերի գներում փոփոխությունների դեպքում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած շահույթն ու վնասը վերագրվում է սեփական կապիտալին մինչև ֆինանսական ակտիվի օտարումը կամ արժեզրկումը, որի դեպքում կապիտալում ճանաչված շահույթը կամ վնասը վերաձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ամեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ Բանկը իրավունք է ձեռք բերում

ստանալու այդ շահաբաժինները:

Ակտիվ ֆինանսական շուկաներում գործող Ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին բորսային փակման պահին այդ ակտիվի գծով գնանշվող գինն է: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, ապա գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնային մոդելների կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով: Հակառակ դեպքում ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած արժեզրկումից պահուստների գումարները:

Ծանոթագրություն 37 «Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում»

Բանկը հեջավորում չի իրականացնում :

Ծանոթագրություն 38. «Ապաճանաչում»

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը, կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

-վերանում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը,

-Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամողջությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրի համաձայն,

և Բանկը կամ (ա) փոխանցում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, այլ փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ այն մարվում է, չեղյալ է համարվում կամ լրացել է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:

Փոխառուի փոխատուի միջև պարտքային գործիքների փոխանակումը, որոնց պայմաններն էականորեն տարբերվում են միմյանցից, կամ կատարվում է գործող պարտքային գործիքի պայմանների էական փոփոխություն, իրենից ներկայացնում է հին պարտքի մարում, որը պետք է հանգեցնի այդ պարքի ապաճանաչմանը և նոր պարտքային գործիքի ճանաչմանը, իսկ տարբերությունը համապատասխան հաշվեկշռային հաշվի հետ ձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Ծանոթագրություն 39. «Գրավադրված ակտիվներ»

Բանկը չունի գրավադրված ակտիվներ:

Ծանոթագրություն 40. «Ընդունված գրավ»

Ընդունված գրավ	Հաշվատու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ ԿԲ կողմից թողարկված արժեթղթեր		
Պետական արժեթղթեր		
Այլ արժեթղթեր	374,001	374,001
Բանկային ոսկի		
Թանկարժեք մետաղների ստանդարտացված ձուլակտորներ և ջարդոն		
Թանկարժեք զարդեր և թանկարժեք քարեր	3,351,911	4,006,084
Անշարժ գույք	89,082,510	100,316,219
Փոխադրամիջոցներ	797,273	912,356

Այլ հիմնական միջոցներ	2,851,821	2,855,640
Պատրաստի արտադրանք և ապրանքներ	2,772,229	3,543,650
Դրամական միջոցներ	5,200,330	311,746
Այլ գրավ	1,362,100	1,635,916
Վարկային երաշխավորություններ	89,698,160	31,049,309
Այլ երաշխավորություններ		5,988

Ծանոթագրություն 41. «Պարտավորությունների չկատարում/խախտում»
 Բանկը չունի չկատարված/խախտված պայմանագրային պարտավորություններ: